

PRITARTA
Neringos savivaldybės tarybos
2022 m. gegužės 26 d.
sprendimu Nr. T1-87

**NERINGOS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS
2020 METŲ ATASKAITA**

(Demografinė būklė – 2021 m. duomenys, sveikatos būklė – 2020 m. duomenys)

TURINYS

ĮVADAS.....	3
BENDROJI DALIS.....	4
Demografinė situacija.....	4
Strateginis tikslo siekimas.....	5
1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį.....	5
2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką.....	5
3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą.....	6
4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius.....	6
SPECIALIOJI DALIS.....	7
Prioritetinių sričių identifikavimas.....	7
Išvengiamas mirtingumas.....	8
Mirtingumas nuo paskendimo.....	9
Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos vykdymas.....	10
Tyrimai, atlikti 2020 metais Neringos savivaldybėje.....	10
Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimas.....	10
APIBENDRINIMAS.....	12
REKOMENDACIJOS.....	14
ŠALTINIAI.....	15
PRIEDAI.....	16

ĮVADAS

Visuomenės sveikatos stebėseną Neringos savivaldybėje vykdoma remiantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pateikiami rodikliai atspindi kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos (LSS) tikslai ir jų uždaviniai. Sveikatos strategijos strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni, pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Sveikatos strategijos nustatyti šie 4 tikslai:

1. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį;
2. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką;
3. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą;
4. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius.

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritetines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms.

Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje pateikti visuomenės sveikatai reikšmingi rodikliai, kurie susieti su tam tikru Lietuvos sveikatos strategijos tikslu ir uždaviniu. Savivaldybės rodiklio reikšmė lyginama su šalies rodikliu ir kraštinėmis rodiklio reikšmėmis (didžiausia ir mažiausia šalies rodiklio vertė). Jei Neringos savivaldybės rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis geriausias, žymima žalia spalva; jei savivaldybės rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, žymima raudona spalva, kitu atveju žymima geltona spalva. Svarbu pažymėti, kad Neringos savivaldybės rodikliai labai „jautrūs“ dėl mažo gyventojų skaičiaus.

Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais:

- Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu;
- Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema sveikstat.hi.lt.

BENDROJI DALIS

Rodiklių analizė ir interpretavimas atliekamas palyginant einamųjų metų savivaldybės rodiklius su Lietuvos rodikliu. Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, savivaldybės suskirstytos į šias grupes:

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos žalia spalva;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos raudona spalva;
- likusių 36 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos geltona spalva. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos rodiklį.

Rodiklių analizės tikslas yra įvertinti esamą gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situaciją savivaldybėje, vertinant ją Lietuvos sveikatos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste, ir remiantis šia objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti vietines visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos priemones. Analizuojamų metų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami ataskaitos priedo 1 lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“. Sudarius savivaldybės probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašą, buvo atlikta atrinktų rodiklių detalesnė analizė ir vertinimas (žr. skyrių „Specialioji dalis“).

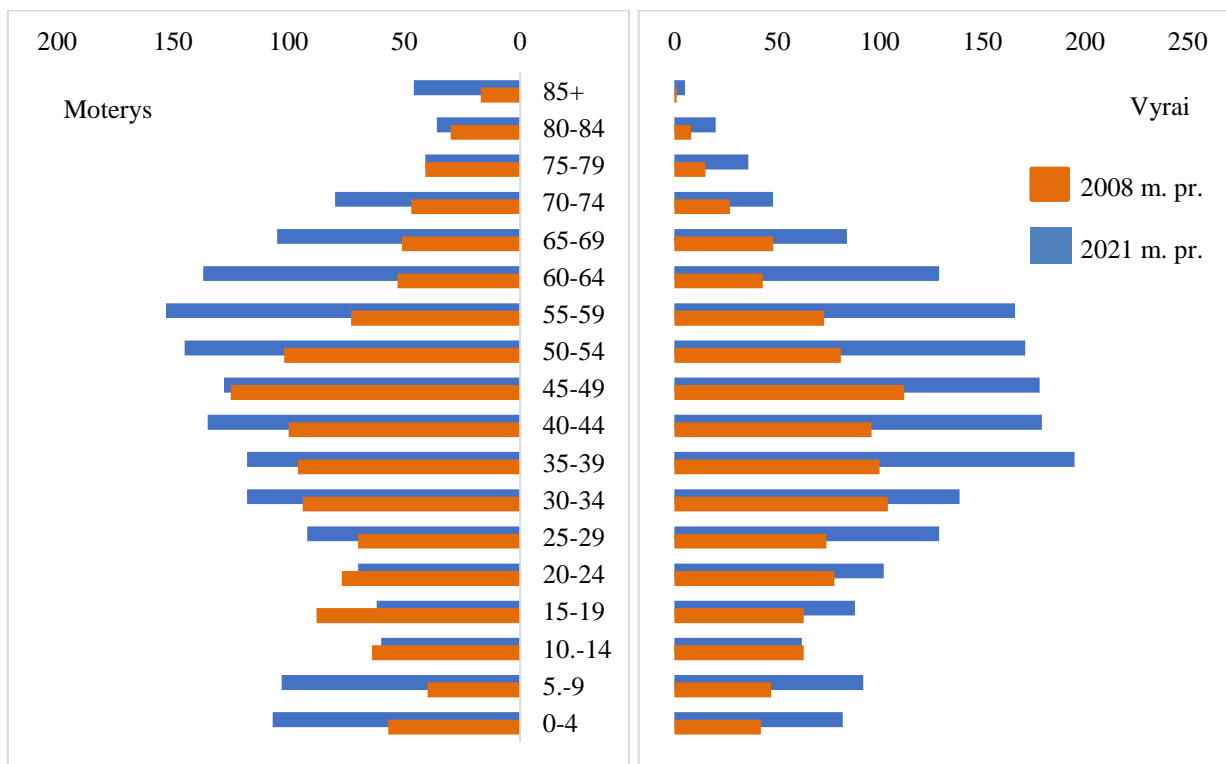
Demografinė situacija

Gyventojų skaičius Neringos sav. kasmet didėja. 2021 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 3 641 gyventojas – 111 gyventojų daugiau nei 2020 metais. 2020 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 1 905 vyrai (52,3 proc.) ir 1 736 moterys (47,7 proc.), t. y. 83 vyrais ir 28 moterimis daugiau nei 2020 metais.

2021 metų pradžioje Neringoje didžiąją gyventojų dalį sudarė darbingo amžiaus gyventojai (2 634 arba 72,3 proc.). Neringoje vaikai iki 15 metų bei pensinio amžiaus žmonės sudaro tokią pačią gyventojų dalį (atitinkamai 506 arba 13,9 proc. ir 501 arba 13,8 proc.).

2020 metais Neringoje natūralios gyventojų kaitos rodiklis buvo teigiamas (6 asmenys). Per metus gimė 35 kūdikiai (18 berniukų ir 17 mergaičių), mirė 29 asmenys (15 vyrų ir 14 moterų). 2020 metais savivaldybėje vidaus migracijos neto rodiklis buvo teigiamas (105 asmenys). Tai rodo, kad per metus į Neringą iš kitų Lietuvos vietovių atvyko daugiau gyventojų nei iš jos išvyko.

Demografinės situacijos dinamiką patogu stebėti pasitelkiant demografinio medžio grafiką, kuriame pateikiamas savivaldybės gyventojų pasiskirstymas pagal lytį ir amžiaus grupes 2008 ir 2021 metų pradžioje (1 pav.). Lyginant su 2008 metais, Neringos sav. 2 kartus išaugo 0-9, 45+ metų amžiaus vyrų ir 0-9, 55-74 ir 85+ metų amžiaus moterų skaičius.

1 pav. Neringos sav. demografinis medis, 2008 ir 2021 metai

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Strateginio tikslo siekimas

Lietuvos sveikatos strategijoje (LSS) numatytas strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Šiam strateginiam tikslui matuoti yra numatyti 2 rodiklių – vidutinės gyvenimo trukmės ir išvengiamo mirtingumo – stebėjimas.

2020 metais Neringos sav. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo 80,7 metai, ilgesnė už Lietuvos vidurkį (75,1 metai), todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

2020 metais Neringos sav. išvengiamo mirtingumo rodiklis (34,5 proc.) buvo blogesnis už Lietuvos rodiklį (28,5 proc.), todėl savivaldybė patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona).

1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis priedo lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

1.1. Uždavinio „sumažinti skurdo lygį ir nedarbą“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį.

1.2. Uždavinio „sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu“ rodikliai Neringos sav. atitinka Lietuvos vidurkį arba yra geresni už jį.

2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

2.1. Uždavinio „kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą“ rodikliai Neringos sav. atitinka Lietuvos vidurkį arba yra geresni už jį.

2.2. Uždavinio „kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį“ 1 rodiklis Neringos sav. yra geresnis už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria mirtingumo nuo paskendimo rodiklis.

2.3. Uždavinio „mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių“ rodikliai Neringos sav. daugeliu atvejų yra geresni už Lietuvos vidurkį arba jį atitinka, bet išsiskiria mirtingumo transporto įvykiuose rodiklis.

2.4. Uždavinio „mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą“ į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekio rodiklis Neringos sav. yra geresnis už Lietuvos vidurkį.

3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

3.1. Uždavinio „sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą“ 2 Neringos sav. rodikliai yra blogesni už Lietuvos vidurkį: gyventojų skaičius, tenkantis 1 tabako licencijai, ir gyventojų skaičius, tenkantis 1 alkoholio licencijai.

4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

4.1. Uždavinio „užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį.

4.2. Uždavinio „plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą“ rodikliai Neringos sav. daugeliu atvejų yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria per mažas apsilankymų pas gydytojus rodiklis.

4.3. Uždavinio „pagerinti motinos ir vaiko sveikatą“ 3 rodikliai Neringos sav. yra prastesni už Lietuvos vidurkį: 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys (proc.); 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielito, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės) (proc.); vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.).

4.4. Uždavinio „stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę“ rodikliai Neringos sav. daugeliu atvejų atitinka Lietuvos vidurkį arba yra geresni už jį, bet išsiskiria gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinės programos įgyvendinimo rodiklis.

SPECIALIOJI DALIS

Prioritetinių sričių identifikavimas

Remiantis lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktais rodikliais ir įvertinus savivaldybės rodiklio santykį su Lietuvos vidurkiu, matoma, jog:

- 1) 28 rodiklių reikšmės yra geresnės už Lietuvos vidurkį (**žalioji zona**):
 - Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (metais);
 - Savižudybių skaičius (X60-X84) 100 000 gyv.;
 - Bandymų žudyti skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų;
 - Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos proc.;
 - Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.;
 - Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 moksl.;
 - Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.;
 - Sergamumas tuberkuloze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);
 - Sergamumas tuberkuloze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);
 - Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv.;
 - Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje skaičius 10 000 gyv.;
 - Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv.;
 - Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.;
 - Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
 - Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km;
 - Mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
 - Mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
 - Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyv.;
 - Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto skaičius 18+ m. 1 000 gyv.;
 - Sergamumas vaistams atsparia tuberkuloze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv.;
 - Sergamumas vaistams atsparia tuberkuloze (A15-A19) 100 000 gyv.;
 - Sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv.;
 - Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių;
 - Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 15-17 m. moterų;
 - Mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) rodiklis 100 000 gyv.;
 - Mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.;
 - Mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.;
 - Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje.
- 2) 8 rodiklių reikšmės patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (**geltonoji zona**):
 - Mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.;
 - Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyv.;
 - Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.;
 - Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.;
 - Vaikų (7-17 m.), neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.);
 - Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.;
 - Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje;
 - Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi SKL programoje.
- 3) 10 rodiklių reikšmės yra prastesnės nei Lietuvos vidurkis (**raudonoji zona**):
 - Išvengiamas mirtingumas (proc.);
 - Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;

- Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.;
- Gyventojų skaičius, tenkantis 1 tabako licencijai;
- Gyventojų skaičius, tenkantis 1 alkoholio licencijai;
- Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis 1 gyv.;
- 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys (proc.);
- 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomieliito, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės) (proc.);
- Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.);
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje.

3 prioritetiniai rodikliai, patenkantys į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona), pasirinkti detalesnei analizei. Tai:

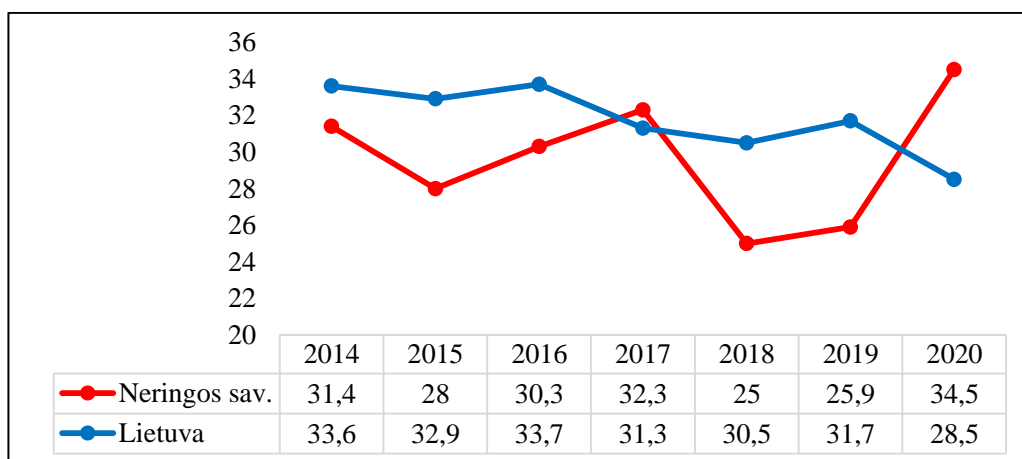
- Išvengiamas mirtingumas (proc.);
- Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;
- Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.).

Išvengiamas mirtingumas

Išvengiamo mirtingumo rodiklis – tai mirtingumas, nulemtas ligų (ar būklių), kurių galima išvengti, taikant žinomas efektyvias prevencines, diagnostikos ir gydymo priemones. Remiantis išvengiamo mirtingumo rodiklio struktūra ir dėsniniais, galima kiekybiškai įvertinti pasiektus sveikatos priežiūros tikslus. Mažas mirtingumas nuo pagydomų ligų rodo veiksmingą asmens sveikatos priežiūrą, nuo prevencinėmis priemonėmis išvengiamų ligų – sveikatos politikos ir prevencinių programų efektyvumą.

Lietuvoje 2020 metais 28,5 proc. visų mirčių (12 395 mirčių) buvo galima išvengti. Lyginant su 2019 metais, išvengiamų mirčių rodiklis pagerėjo (2019 metais – 31,7 proc.). 2020 metais savivaldybėse išvengiamų mirčių dalis svyravo nuo 21,3 (Birštono sav.) iki 38,9 (Visagino sav.) procentų.

Lyginant su 2019 metais, Neringos sav. išvengiamų mirčių rodiklis išaugo ir viršijo Lietuvos vidurkį. Nuo 2018 metų Neringoje stebima šio rodiklio augimo tendencija, tai reiškia, kad vis daugiau mirties atvejų neišvengiama (2 pav.).

2 pav. Išvengiamo mirtingumo dinamika Neringos sav. ir Lietuvoje (proc.), 2014-2020 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema sveikstat.hi.lt

2020 metais Neringos sav. nuo išvengiamų ligų mirė 10 asmenų. Šių mirčių struktūra pateikta 1 lentelėje. 3 mirties atvejai įvyko dėl išorinių mirties priežasčių, 3 – nuo piktybinių navikų

0-74 metų amžiaus grupėje, 3 – nuo kraujotakos sistemos ligų 0-74 metų amžiaus grupėje ir 1 – nuo virškinimo sistemos ligos 0-74 metų amžiaus grupėje.

1 lentelė. Išvengiamų mirties atvejų struktūra Neringos sav. 2020 m.

TLK-10-AM kodas	Mirties priežastys	Mirties atvejų skaičius
C20	Tiesiosio žarnos piktybinis navikas	1
C34	Broncho ir plaučio piktybinis navikas	1
C53	Gimdos kaklelio piktybinis navikas	1
I21	Ūminis miokardo infarktas	1
I25	Lėtinė išeminė širdies liga	2
K25	Skrandžio opa	1
V48	Važiuojantysis automobiliu, sužeistas transporto įvykiu metu nesusidūręs	1
W69	Paskendimas natūraliame vandens telkinyje	1
Y86	Kitų nelaimingų atsitikimų padariniai	1

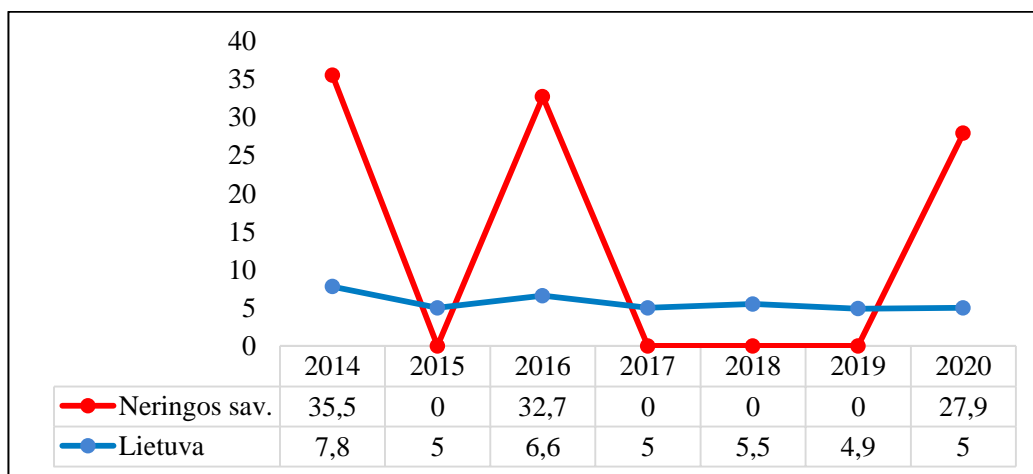
Šaltinis: Higienos instituto statistinių duomenų apie mirties priežastis paieškos priemonė

Aktyvus tikslinių grupių dalyvavimas prevencinėse programose padeda laiku diagnozuoti ir gydyti ligas, pavyzdžiui, gimdos kaklelio vėžį (2020 metais Neringoje fiksuotas 1 mirties atvejis nuo šios ligos). 2020 metais pagal gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinės programos įgyvendinimo apimtį Neringos sav. atsilieka nuo Lietuvos vidurkio (atitinkamai trijų metų bėgyje programoje dalyvavo 28,1 proc. Neringos sav. ir 52,1 proc. Lietuvos tikslinės populiacijos dalis). Kitų prevencinių programų įgyvendinimo apimtys savivaldybėje atitinka Lietuvos vidurkį arba yra geresni už jį.

Mirtingumas nuo paskendimo

Lietuvoje 2020 metais atsitiktinai paskendo (W65–W74) 140 asmenų: 115 vyrų ir 25 moterys. 2020 metais nepaskendo nė vienas šių 9 savivaldybių gyventojas: Trakų r., Birštono, Prienų r., Palangos m., Šiaulių m., Šakių r., Šilalės r., Telšių r., Visagino, o daugiausia skendimų 100 000 gyventojų fiksuota Neringos (1 atvejis), Molėtų r. (4 atvejai) ir Ignalinos r. (3 atvejai) savivaldybėse. Būtina atkreipti dėmesį, kad šių savivaldybių rodikliai yra „jautrūs“ dėl mažo gyventojų skaičiaus.

2014, 2016 ir 2020 metais Neringos sav. atsitiktinai paskendo po 1 asmenį, o 2015, 2017-2019 metais – nepaskendo nė vienas gyventojas. Nuo 2014 metų Lietuvoje stebima šio rodiklio mažėjimo tendencija (3 pav.).

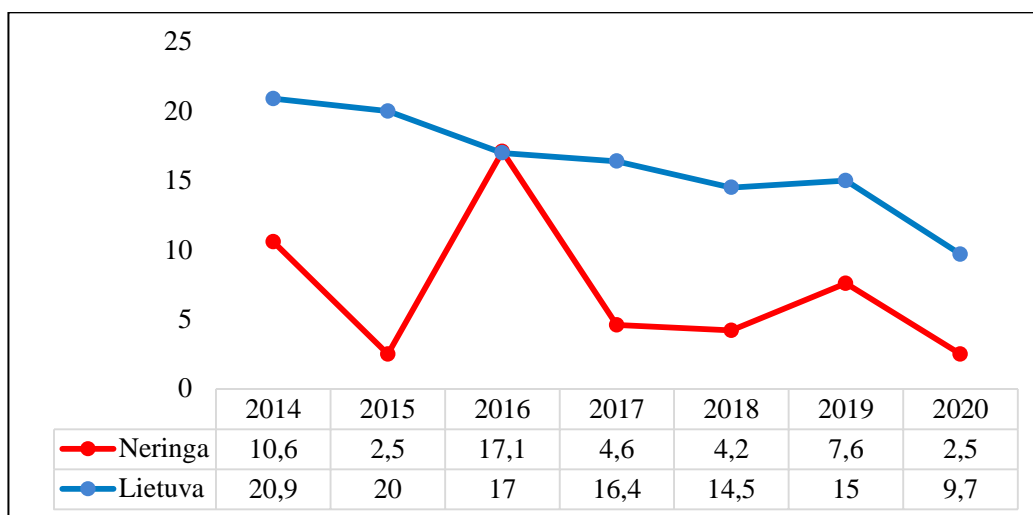

3 pav. Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv. Neringos sav. ir Lietuvoje (proc.), 2014-2020 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema sveikstat.hi.lt

Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos vykdymas

Viena iš priemonių, siekiant išvengti dantų ėduonies, yra vaikų (6-14 metų amžiaus) krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis programa, kuri nuo 2017 metų nebe prevencinė, o skatinamoji. Higienos instituto duomenimis, 2020 metais Neringos sav. tik 2,5 proc. tikslinės grupės vaikams krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis, o Lietuvoje – 9,7 proc. Šios programos įgyvendinimas savivaldybėje kiekvienais metais varijuoja, nuo 2019 metų stebima jos įgyvendinimo apimčių mažėjimo tendencija (4 pav.).

4 pav. 6-14 metų amžiaus vaikų, kuriems krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis, dalis (proc.) Neringos sav. ir Lietuvoje, 2014-2020 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema sveikstat.hi.lt

2020 metais tiek Neringoje, tiek Lietuvoje 21,1 proc. mokinių neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų.

Siekiant išsaugoti gerus vaikų dantis, kartu turi dirbti gydytojai odontologai, burnos higienistai, visuomenės sveikatos specialistai ir vaikų tėvai. Vaikų burnos sveikatos būklė priklauso ir nuo vaikų tėvų pastangų.

Tyrimai, atlikti 2020 metais Neringos savivaldybėje

Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas

Tyrimo tikslas – įvertinti Neringos savivaldybės mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo, elgsenos ir sveikatos ypatumus.

Tyrimo medžiaga ir metodai: Neringoje tyrimas vyko 2020 metų rugsėjo mėn. Tyrimui metodiškai vadovavo Higienos institutas, o vykdė savivaldybės teritoriją aptarnaujantys visuomenės sveikatos biurai. Tyrime dalyvavo 5-os, 7-os bei 9-os klasės mokiniai. Tyrimo dalyviai užpildė anketas, kuriose buvo klausiama apie gyvenimą (mitybos įpročius, fizinį aktyvumą, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą), patyčių, smurto šeimoje, saugumo kelyje, asmens higienos, laimingumo, savo sveikatos ir išvaizdos vertinimo, pasyvaus laisvalaikio paplitimą. Tyrime Neringos sav. dalyvavo 34 mokiniai: 12 penktos klasės, 15 septintos klasės ir 7 devintos klasės mokiniai.

Tyrimo rezultatai pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo rodikliai, 2016 ir 2020 m.

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės rodiklio reikšmė (2016)	Savivaldybės rodiklio reikšmė (2020)	Lietuvos rodiklio reikšmė (2020)	Santykis savivaldybė/Lietuva (2020)
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau, dalis (proc.)	2,9	8,8 	13,6	0,65
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną žiūri televizorių, žaidžia kompiuteriu, dalis (proc.)	15,6	29,4 	23,3	1,26
Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, dalis (proc.)	48,3	32,4 	45,5	0,71
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisių, dalis (proc.)	48,5	32,4 	34,7	0,93
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržovių, dalis (proc.)	24,2	35,3 	32,3	1,09
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, dalis (proc.)	73,5	44,1 	57,0	0,77
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis (proc.)	15,6	11,8 	21,9	0,54
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 d. bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis (proc.)	9,4	5,9 	10,6	0,56
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiuoju paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis (proc.)	17,6	20,6 	25,6	0,80
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobilyje, dalis (proc.)	78,8	73,5 	80,3	0,92
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų vaikų per paskutinius du mėnesius, dalis (proc.)	35,3	23,5 	24,9	0,94
Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi per paskutinius du mėnesius, dalis (proc.)	50,0	32,4 	33,0	0,98

Šaltinis: Higienos institutas

Tyrimo išvados: Lyginant su 2016 metų tyrimu, Neringoje nuo 2,9 iki 8,8 proc. išaugo fiziškai aktyvių mokinių dalis, tačiau padaugėjo ir ypač pasyviai laisvalaikį leidžiančių mokinių dalis (nuo 15,6 iki 29,4 proc.), kasdien pusryčiaujančių mokinių dalis sumažėjo nuo 48,3 iki 32,4 proc., per paskutinius 12 mėn. bent kartą vartojusių alkoholinius gėrimus mokinių dalis sumažėjo nuo 15,6 iki 11,8 proc., vartojusių per paskutines 30 d. – nuo 9,4 iki 5,9 proc.

APIBENDRINIMAS

1. Neringos savivaldybėje gyventojų kasmet daugėja – 2021 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 3 641 gyventojas – 47,7 proc. moterų ir 52,3 proc. vyrų. Didžiąją gyventojų dalį (72,3 proc.) sudaro darbingo amžiaus gyventojai. Neringoje vaikai iki 15 metų bei pensinio amžiaus žmonės sudaro tokią pačią gyventojų dalį. Neringoje gimstamumas bei mirtingumas išlieka stabilūs.
2. 2020 metais į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona) pateko 28 rodikliai:
 - Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (metais);
 - Savižudybių skaičius (X60-X84) 100 000 gyv.;
 - Bandytųjų žudytis skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų;
 - Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos proc.;
 - Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.;
 - Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 moksl.;
 - Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.;
 - Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);
 - Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);
 - Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv.;
 - Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje skaičius 10 000 gyv.;
 - Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv.;
 - Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.;
 - Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
 - Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km;
 - Mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
 - Mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
 - Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyv.;
 - Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto skaičius 18+ m. 1 000 gyv.;
 - Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv.;
 - Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv.;
 - Sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv.;
 - Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių;
 - Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 15-17 m. moterų;
 - Mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) rodiklis 100 000 gyv.;
 - Mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.;
 - Mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.;
 - Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje.
3. 2020 metais į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona) pateko 10 rodiklių:
 - Išvengiamas mirtingumas proc.;
 - Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;
 - Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.;
 - Gyventojų skaičius, tenkantis 1 tabako licencijai;
 - Gyventojų skaičius, tenkantis 1 alkoholio licencijai;
 - Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis 1 gyv.;
 - 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys (proc.);
 - 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielite, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės) (proc.);
 - Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.);
 - Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje.
4. Buvo išrinktos 3 prioritetingos Neringos savivaldybės sritys:
 - Išvengiamas mirtingumas (proc.);
 - Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;

- Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.).
- 5. 2020 metais Neringos sav. 34,5 proc. mirčių buvo galima išvengti (mirė 10 asmenų), o Lietuvoje – 28,5 proc. Nuo 2018 metų Neringoje stebima išvengiamo mirtingumo rodiklio augimo tendencija.
- 6. 2014, 2016 ir 2020 metais Neringos sav. atsitiktinai paskendo po 1 asmenį. Lietuvoje stebima atsitiktinių paskendimų mažėjimo tendencija.
- 7. 2020 metais Neringos savivaldybėje tik 2,5 proc. tikslinės grupės vaikų krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis, o Lietuvoje – 9,7 proc. Šios programos įgyvendinimas savivaldybėje kiekvienais metais varijuoja, nuo 2019 metų stebima jos įgyvendinimo apimčių mažėjimo tendencija.

REKOMENDACIJOS

Siekiant geresnės savivaldybės gyventojų sveikatos būklės, mažinant sveikatos netolygumus, mirtingumą nuo išorinių mirties priežasčių ir lėtinių ligų, būtinas bendradarbiavimas tarp visų sektorių.

Rekomendacijos Neringos savivaldybei ir Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biurui:

- Visuomenės sveikatos biuras turi didinti gyventojų informuotumą sveikatos tematika, skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti sveikatinimo veiklose, didesnę dėmesį skirti vaikų burnos ligų profilaktikai.

- Atsižvelgiant į tai, kad dalies mirties atvejų galima išvengti taikant žinomas efektyvias prevencijos, diagnostikos bei gydymo priemones, rekomenduojama didesnę dėmesį skirti prevencinių programų vykdymui, didinti gyventojų informuotumą apie galimybę dalyvauti nemokamose profilaktinėse programose. Būtina vykdyti pirminę profilaktiką naudojant visuomenės informavimo priemones, organizuojant renginius, prevencines akcijas.

- Griežčiau kontroliuoti gyventojus dėl netinkamo elgesio prie vandens telkinių, organizuoti renginius apie saugų elgesį vandenyje (akcijos, informacijos sklaida, mokymai ir kt.), vykdyti pirmos pagalbos mokymus bendruomenei.

Rekomendacijos VŠĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centrui:

- Siekti, kad gydytojas odontologas išsamiai įvertintų vaikų dantų ir žandikaulių būklę, kiekvieno vaiko apsilankymo metu akcentuotų tinkamą dantų valymą bei informuotų tėvus apie Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą.

- Skatinti bendruomenę dalyvauti nemokamose prevencinėse programose, siekiant užkirsti kelią vėžiui išsivystyti ar onkologinę ligą nustatyti ankstyvos stadijos, kai dar galimi geri gydymo rezultatai.

ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 liepos 16 d. įsakymas Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“, TAR, 2014-07-17, Nr. 10332.
2. Visuomenės sveikatos netolygumai. Higienos institutas, 2014, Nr. 3 (7).
3. Neringos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2019 metų ataskaita. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras, 2020.
4. Petrauskaitė I., Želvienė A. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitų rašymo metodinės rekomendacijos. Higienos institutas, Vilnius, 2019.
5. Andruškienė J., Iždonaitė – Medžiūnienė I., Einars B. ir kt. Ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvų burnos savipriežiūra ir su burnos sveikata susijusi gyvenimo kokybė. Visuomenės sveikata, 2013, Nr. 1.

Ataskaitą parengė:

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

1 PRIEDAS „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“

Rodiklis	Atvejų sk. savivaldybėje	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
1	2	3	4	5	6	7
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (metais)		80,7	75,1	75,1	70,5	1,07
Išvengiamas mirtingumas (proc.)	10	34,5	28,5	21,3	38,9	1,21
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1 uždavinys. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
Savižudybių sk (X60-X84) 100 000 gyv.	0	0,0	21,7	0,0	71,2	0,00
SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.	0	0,0	21,1	0,0	70,1	0,00
Bandymų žudytis skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.	0	0,0	31,4	0,0	64,7	0,00
Ilgalaikio nedarbo lygis (darbo jėgos proc.)	19	0,8	2,6	0,7	6,6	0,31
Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.	140	39,0	16,1	-6,9	52,1	2,42
1.2 uždavinys. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu						
Mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	3	83,7	89,7	24,7	259,1	0,93
SMR nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	3	79,4	87,0	23,5	210,6	0,91
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, skaičius 1 000 moksl.	25	70,2	216,1	70,2	446,8	0,32
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.	7	2,0	20,1	2,0	65,3	0,10
Serg. tuberkuloze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	0	0,0	2,1	0,0	8,3	0,00
Sergamumas tuberkuloze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	0	0,0	2,5	0,0	9,7	0,00
2 TIKSLAS. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1 uždavinys. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv.	0	0,0	1,0	0,0	3,5	0,00
Traumų dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.	2	41,1	123,1	41,1	167,4	0,33
Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.	16	65,4	52,7	37,7	120,8	1,24
Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duom.)	0	0,0	9,2	0,0	27,7	0,00
2.2 uždavinys Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį						
Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	1	27,9	5,0	0,0	27,9	5,58
SMR nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	1	20,6	4,9	0,0	23,5	4,20
Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	0	0,0	17,7	0,0	84,0	0,00
SMR nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	0	0,0	17,1	0,0	59,8	0,00
2.3 uždavinys. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių						
Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	1	27,9	7,7	0,0	27,9	3,62

SMR transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	1	29,4	7,6	0,0	29,4	3,87
Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	0	0,0	2,2	0,0	11,5	0,00
Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	0	0,0	2,1	0,0	10,1	0,00
Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.	2	5,6	6,2	0,0	13,8	0,90
2.4 uždavinys. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km	-	145,0	896,0	16,0	29239	0,16
3 TIKSLAS. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą						
3.1 uždavinys. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą						
Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	2,2	0,0	11,0	0,00
SMR nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	2,3	0,0	17,7	0,00
Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	21,8	0,0	69,5	0,00
SMR nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	20,9	0,0	71,4	0,00
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.	55	54,9	76,1	3,8	620,1	0,72
Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai		119,5	199,8	71,5	380,6	0,60
Gyv. sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai		43,2	172,6	43,2	345,5	0,25
4. TIKSLAS. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1 uždavinys. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais						
Išvengiamų hospitalizacijų (IH) skaičius 1 000 gyv.	28	7,8	21,1	7,8	38,1	0,37
Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto skaičius 18+ m. 1 000 gyv.	5	1,7	5,2	1,7	8,6	0,33
4.2 uždavinys. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
Apsilankymų pas gydytojus skaičius, 1 gyv.	20934	5,8	8,0	5,8	10,1	0,73
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	0	0,0	0,4	0,0	2,4	0,00
Serg. vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	0	0,0	0,2	0,0	2,1	0,00
Serg. ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys)	0	0,0	1,5	0,0	4,2	0,00
4.3 uždavinys. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą						
Kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusių	0	0,0	2,8	0,0	18,8	0,00
2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, proc.	0	0	90,1	80,1	99,3	0,00
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielitito, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės), proc.	0	0	91,3	49,2	100,0	0,00
Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.	6	2,5	9,7	0,9	37,8	0,26
Vaikų (7-17 m.), neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	26	21,1	21,1	7,4	33,5	1,00

Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1 000 15-17 m. moterų	0	0,0	2,9	0,0	15,0	0,00
4.4 uždavinys. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę						
Mirt. nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	13	362,5	820,8	362,5	1563,7	0,44
SMR nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	13	577,5	795,2	577,5	1219,3	0,73
Mirt. nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	9	251,0	293,7	200,4	470,9	0,85
SMR nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	9	320,4	278,2	215,6	359,7	1,15
Mirt. nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv	1	27,9	187,0	27,9	562,8	0,15
SMR nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv	1	49,4	179,2	49,4	446,1	0,28
Serg. II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	23	64,1	50,4	22,1	99,6	1,27
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje	196	36,5	45,7	15,2	57,4	0,80
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje	243	28,1	52,1	28,1	74,7	0,54
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje	622	53,4	48,3	21,7	65,4	1,11
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi SKL programoje	350	36,7	35,6	15,1	58,8	1,03